

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (pátého senátu)

3. března 2021 *

„Řízení o předběžné otázce – Státní podpory – Hospodářská soutěž – Článek 107 odst. 1 SFEU –
Podmínky použití – Článek 106 odst. 2 SFEU – Služby obecného hospodářského zájmu –
Poskytování služby vedení běžného poštovního účtu za účelem výběru místní daně z nemovitostí –
Podniky se zvláštními nebo výlučnými právy přiznanými členskými státy – Poplatky stanovené
jednostranně podnikem, který je příjemcem – Zneužití dominantního postavení – Článek 102 SFEU –
Nepřípustnost“

Ve spojených věcech C-434/19 a C-435/19,

jejichž předmětem jsou dvě žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU,
podané rozhodnutími Corte suprema di cassazione (Kasační soud, Itálie), ze dne 21. ledna 2019,
došlými Soudnímu dvoru dne 5. června 2019, v řízeních

Poste Italiane SpA

proti

**Riscossione Sicilia SpA agente riscossione per la provincia di Palermo e delle altre provincie
siciliane (C-434/19),**

a

Agenzia delle entrate – Riscossione

proti

Poste Italiane SpA,

za přítomnosti:

Poste italiane SpA – Bancoposta (C-435/19),

SOUDNÍ DVŮR (pátý senát),

ve složení E. Regan, předseda senátu, M. Ilešič, E. Juhász, C. Lycourgos (zpravodaj) a I. Jarukaitis,
soudci,

generální advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

* Jednací jazyk: italština.

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Poste Italiane SpA A. Fratini a A. Sandullim, avvocati,
- za Agenzia delle entrate – Riscossione G. Visentinim a A. Papa Malatestou, avvocati,
- za Evropskou komisi D. Recchia a P. Rossim, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 24. září 2020,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce se týkají výkladu článků 14, 102, 106 a 107 SFEU.
- 2 Tyto žádosti byly předloženy v rámci soudních sporů mezi zaprvé společnostmi Poste Italiane SpA a Riscossione Sicilia SpA agente riscossione per la provincia di Palermo e delle altre provincie siciliane (dále jen „Riscossione Sicilia“) (věc C-434/19) a zadruhé mezi Agenzia delle entrate – Riscossione (Daňová správa – Výběr daně, Itálie) (dále jen „Agentura pro výběr“) a společností Poste Italiane (věc C-435/19) ve věci žádostí o zaplacení poplatků zaslaných Poste Italiane koncesionářům pověřeným výběrem imposta comunale sugli immobili (místní daň z nemovitostí, dále jen „ICI“) za služby vedení běžných poštovních účtů uvedených koncesionářů, které jsou určeny pro výběr ICI od daňových poplatníků.

Italské právo

- 3 Článek 2 odst. 18 až 20 legge n. 662 – Misure di razionalizzazione della finanza pubblica (zákon č. 662 o racionalizačních opatřeních v oblasti veřejných rozpočtů) ze dne 23. prosince 1996 (běžný doplněk GURI č. 303 ze dne 28. prosince 1996, dále jen „zákon č. 662/1996“) stanoví:

„18. [...] může společnost Poste Italiane stanovit poplatky k tíži držitelů poštovních účtů.

[...]

19. Poštovní služby a platby, pro které není výslovně stanoven režim zákonného monopolu podle platné právní úpravy, musí být k dispozici ze strany společnosti Poste Italiane a dalších hospodářských subjektů v režimu svobodné hospodářské soutěže. Pokud jde o uvedené služby, od 1. dubna 1997 končí každá forma tarifního nebo sociálního závazku společnosti Poste Italiane, jakož i jakákoli forma tarifní úlevy vztahující se k uživatelům výše uvedené společnosti, stanovené platnými právními předpisy [...] Společnost Poste Italiane je povinna vést odděleně účetnictví, a rozlišovat zejména mezi náklady a příjmy spojenými s poskytováním služeb, které se realizují v rámci zákonného monopolu, a zmíněnými službami realizovanými v režimu svobodné hospodářské soutěže.

20. Ode dne 1. dubna 1997 jsou ceny služeb, o nichž se zmiňuje odstavce 19, stanoveny, včetně stanovení tradičním způsobem, společností Poste Italiane, při zohlednění požadavků zákazníků a charakteristik poptávky, jakož i požadavku zachovat a rozvíjet objem provozu [...]

- 4 Článek 10 odst. 3 decreto legislativo n. 504, Riordino della finanza degli enti územali, a norma dell'articolo 4 della legge 23 ottobre 1992, n. 421 (legislativní nařízení č. 504 o reorganizaci financování územních samosprávných celků podle čl. 4 zákona č. 421 ze dne 23. října 1992) ze dne 30. prosince 1992 (běžný doplněk GURI č. 305 ze dne 30. prosince 1992, dále jen „legislativní nařízení č. 504/1992“), stanoví:

„Daň dlužná podle odstavce 2 musí být uhrazena přímým zaplacením koncesionáři pověřenému výběrem daně v oblasti, do které patří obec uvedená v čl. 4, nebo na běžný poštovní účet za tímto účelem na jméno výše uvedeného koncesionáře [...]. Poplatek splatný koncesionáři hradí obec ukládající daň a je stanoven ve výši 1 % z vybraných částek, minimálně ve výši 3 500 lir [italské (ITL) (přibližně 1,75 eura)] a nejvýše 100 000 [ITL (přibližně 50 eur)] z každé platby provedené daňovým poplatníkem.“

- 5 Články 5 až 7 decreto del Ministro delle Finanze n. 567 – Regolamento di attuazione dell'articolo 78, commi da 27 a 38, della legge 30 dicembre 1991, n. 413, concernente l'istituzione del conto fiscale (vyhláška ministra financí č. 567 o prováděcí nařízení k článku 78, odst. 27 až 38 zákona č. 413 ze dne 30. prosince 1991 o zřízení daňového účtu) ze dne 28. prosince 1993 (GURI č. 306 ze dne 31. prosince 1993), umožňují držitelům daňových účtů platit částky související s daní z příjmů fyzických osob, částky související s daní z příjmů právnických osob – včetně částek splatných v postavení zástupného plátce – s místní daní z příjmů, daněmi, které výše uvedené daně nahrazují, a s daní z přidané hodnoty, přímo u přepážek koncesionáře nebo v jedné z úvěrových institucí prostřednictvím neodvolatelného zmocnění k platbě koncesionáři.
- 6 Článek 59 odst. 1 písm. n) decreto legislativo n. 446 – Istituzione dell'imposta regionale sulle attività produttive, revisione degli scaglioni, delle aliquote e delle detrazioni dell'Irpef e istituzione di una addizionale regionale a tale imposta, nonché riordino della disciplina dei tributi locali (legislativní nařízení č. 446 o zavedení regionální daně z výrobních činností, revizi splátek, sazeb a odpočtů daně z příjmů fyzických osob a o zavedení dodatečné regionální daně, jakož i o reorganizaci právní úpravy místních daní), ze dne 15. prosince 1997 (běžný doplněk GURI č. 298 ze dne 23. prosince 1997), vyhradil obcím přijetí právní úpravy v oblasti výběru místních daní za účelem „racionalizace způsobů výběru plateb jak dobrovolných, tak v návaznosti na kontrolu, počítaje s platbou na běžný poštovní účet na jméno obecního správce daně, s přímou platbou obecnímu správci daně a s platbou prostřednictvím bankovního systému, a to vedle nebo namísto platby koncesionáři pověřenému výběrem daně“.
- 7 Podle čl. 3 odst. 1 decreto del Presidente della Repubblica n. 144 – Regolamento recante norme sui servizi di bancoposta (nařízení prezidenta republiky č. 144 o právní úpravě poštovních bankovních služeb ze dne 14. března 2001 (GURI č. 94 ze dne 23. dubna 2001, dále jen „nařízení prezidenta č. 144/2001“), „není-li v tomto nařízení stanoveno jinak, řídí se vztahy se zákazníky a záležitosti související s běžným poštovním účtem smluvním způsobem v souladu s ustanoveními občanského zákoníku a zvláštních zákonů“.
- 8 Decreto legge n. 70 – Semestre Europeo – Prime disposizioni urgenti per l'economia (nařízení vlády s mocí zákona č. 70 o evropském pololetí – první naléhavá opatření ve prospěch hospodářství) ze dne 13. května 2011 (GURI č. 110, ze dne 13. května 2011), přeměněné na zákon, ve znění decreto-legge n. 16 (nařízení vlády s mocí zákona č. 16) ze dne 2. března 2012 (GURI č. 52 ze dne 2. března 2012, dále jen „nařízení vlády s mocí zákona č. 70/2011“), stanoví ve svém čl. 7 odst. 2 písm. gg-septies):

„V případě, že výběr příjmů bude svěřen osobám uvedeným v čl. 52 odst. 5 písm. b) legislativního nařízení č. 446 ze dne 15. prosince 1997 bude realizován prostřednictvím zřízení jednoho nebo více běžných vkladových, poštovních nebo bankovních účtů jménem koncesionářů určených pro výběr příjmů zadavatele, na které budou vkládány všechny vybrané částky.“

- 9 Rozhodnutím o sazbách správní rady společnosti Poste Italiane č. 57/1996 (dále jen „rozhodnutí o sazbách č. 57/1996“) bylo stanoveno zaplacení poplatku z každé operace vedení běžného poštovního účtu drženého koncesionářem služby výběru daní. Tento poplatek byl stanoven na 100 ITL (přibližně 0,05 eura) od 1. dubna 1997 do 31. května 2001 a na 0,23 eura (přibližně 450 ITL) od 1. června 2001 do 31. prosince 2003.

Spory v původním řízení a předběžné otázky

- 10 V Itálii legislativní nařízení č. 504/1992 podrobilo daňové poplatníky povinné k ICI povinnosti zaplatit jimi dlužnou částku jednomu z koncesionářů státu pověřených výběrem této daně a převedením této částky obcím, které jsou příjemci. Podle téže právní úpravy musí být ICI uhrazena přímou platbou koncesionáři v okrese, ve kterém se nachází obec, která je příjemcem, nebo zaplacením na běžný poštovní účet otevřený na jméno tohoto koncesionáře.
- 11 Spory v původním řízení se týkají žádostí o zaplacení poplatků zaslaných společnostmi Poste Italiane dvěma koncesionářům pověřeným výběrem ICI, tedy Riscossione Sicilia a Agentura pro výběr.
- 12 Zaplacení těchto poplatků bylo požadováno pro vedení běžných účtů, které mají tito koncesionáři k dispozici u společnosti Poste Italiane v letech 1997 až 2011, aby bylo daňovým poplatníkům umožněno zaplatit na ně částky, které dlužili z titulu ICI.
- 13 Uvedené poplatky byly vypočteny na základě sazby stanovené rozhodnutím o sazbách č. 57/1996.
- 14 Ve sporu, z něhož vychází věc C-434/19, se Poste Italiane obrátila na Tribunale di Palermo (soud v Palermu, Itálie) s návrhem, aby koncesionáři pověřenému výběrem ICI, který se následně stal Riscossione Sicilia, uložil zaplatit dlužný poplatek za každou z transakcí platby ICI uskutečněnou jednotlivými daňovými poplatníky prostřednictvím formuláře o poštovní platbě na běžný účet zřízený na jméno tohoto koncesionáře, a sice 0,05 eura (přibližně 100 ITL) od 1. dubna 1997 do 31. května 2001, 0,23 eura (přibližně 450 ITL) od 1. června 2001 do 31. prosince 2003 a po 1. lednu 2004 částky odpovídající postupným změnám sazeb. Rozsudkem ze dne 7. června 2011 Tribunale di Palermo (soud v Palermu, Itálie) zamítl návrh na uložení dotčeného zaplacení, který mu byl předložen, a rozsudkem ze dne 11. května 2016 Corte d'appello di Palermo (odvolací soud v Palermu, Itálie) částečně změnil tento rozsudek, přičemž vyhověl odvolání podanému společností Poste Italiane v rozsahu, v němž tato společnost předložila důkaz o svých nárocích za období po 1. červnu 2006.
- 15 Ve sporu, z něhož vychází věc C-435/19, se Poste Italiane obrátila na Tribunale di Macerata (soud v Macerata, Itálie) s návrhem, aby bylo Agentuře pro výběr, koncesionáři pověřenému výběrem ICI, uloženo zaplatit dlužný poplatek za každou z transakcí platby ICI uskutečněnou jednotlivými daňovými poplatníky prostřednictvím formuláře o poštovní platbě na běžný účet zřízený na jméno tohoto koncesionáře, a sice 0,05 eura (přibližně 100 ITL) od 1. dubna 1997 do 31. května 2001 a 0,23 eura (přibližně 450 ITL) od 1. června 2001 do 20. prosince 2001. Rozsudkem ze dne 11. června 2009 Tribunale di Macerata (soud v Macerata) zamítl návrh na uložení dotčeného zaplacení, který mu byl předložen, a rozsudkem ze dne 10. srpna 2016 Corte d'appello di Ancona (odvolací soud v Anconě, Itálie) zcela změnil rozsudek vydaný tímto soudem tím, že vyhověl odvolání podanému společností Poste Italiane a měl za to, že Poste Italiane má právo uplatnit dotčený poplatek a požadovat jeho zaplacení.
- 16 Spory v původním řízení probíhají před předkládajícím soudem, kterému ve věci C-434/19 podala Poste Italiane hlavní kasační opravný prostředek a Riscossione Sicilia vedlejší kasační opravný prostředek, a ve věci C-435/19 podala Agentura pro výběr hlavní kasační opravný prostředek a Poste Italiane SpA – Bancoposta vedlejší kasační opravný prostředek.

- 17 Pokud jde o legalitu poplatku uplatněného ze strany společnosti Poste Italiane, předkládající soud měl v rozsudku ze dne 26. března 2014 za to, že ustanovení článků 18 až 20 zákona č. 662/1996 se nepoužijí na činnosti podléhající režimu zákonného monopolu, jako je služba běžného poštovního účtu stanovená v čl. 10 legislativního nařízení č. 504/1992. Měl za to, že cíl spočívající v maximalizaci výběru daní prostřednictvím služby provozované na celém území díky velmi velkému územnímu rozdělení poštovních úřadů, které umožňuje snadněji dosáhnout daňového poplatníka, odůvodňuje tento zákonný monopol. Podle tohoto rozsudku předkládajícího soudu legislativní nařízení č. 504/1992, které zavádí dotčený zákonný monopol, nestanoví bezplatnost služby vedení běžného účtu určeného k platbám ICI, takže bez ohledu na povinnost koncesionáře otevřít běžný poštovní účet musí být služba považována ze své povahy za poskytovanou za úplatu stejně jako běžná služba vedení běžného účtu za podmínek volné hospodářské soutěže.
- 18 Předkládající soud, který nyní rozhoduje o sporech týkajících se povinnosti uhradit v letech 1997 až 2011 poplatek, kterou uplatňuje Poste Italiane, si však klade otázku legality, z hlediska pravidel unijního práva, konkrétně pravidel týkajících se práva hospodářské soutěže a státních podpor, skutečnosti, že čl. 10 legislativního nařízení č. 504/1992 vyhrazuje společnosti Poste Italiane službu vedení běžných účtů určených k výběru ICI.
- 19 Podle tohoto soudu je předmětem smluvního vztahu, který váže obec s jejím koncesionářem pověřeným výběrem ICI, výkon hospodářské činnosti spočívající ve vybírání daňových příjmů, která může být definována jako služba obecného hospodářského zájmu ve smyslu čl. 106 odst. 2 SFEU. Tento vztah se liší od vztahu soukromoprávní povahy, který váže společnost Poste Italiane a koncesionáře pověřeného výběrem ICI a je vlastní otevření a vedení běžného poštovního účtu. Uvedený soud upřesňuje, že čl. 10 odst. 3 legislativního nařízení č. 504/1992 bez ohledu na omezení, které zavádí, pokud jde o možnost koncesionáře zvolit si svého smluvního partnera, a sice Poste Italiane, nestanoví rozdíl mezi vztahem mezi posledně jmenovanými a vztahem mezi Poste Italiane a jejími ostatními zákazníky, kteří jsou majiteli poštovního účtu.
- 20 Uvedený soud má za to, že čl. 10 legislativního nařízení č. 504/1992 lze považovat za slučitelný s unijními právními předpisy pouze v rozsahu, v němž služba vedení běžného účtu vyhrazená společnosti Poste Italiane spadá pod pojem „poskytování služby obecného hospodářského zájmu“ ve smyslu čl. 106 odst. 2 SFEU. Je třeba určit, zda i přes neexistenci obdobného zákonného ustanovení v právní úpravě upravující výběr jiných místních daní než ICI, požadavek spočívající v maximalizaci účinnosti výběru posledně uvedené daně díky širokému zeměpisnému rozmístění poštovních úřadů splňuje kritérium zvláštního úkolu, a tudíž zda odůvodňuje omezení použití unijních pravidel v oblasti hospodářské soutěže ve smyslu článků 14 a 106 SFEU.
- 21 Pro případ, že by služba spojená se správou běžného poštovního účtu určeného k výběru ICI byla považována za službu obecného hospodářského zájmu, se předkládající soud zaprvé táže, zda pravomoc svěřená společnosti Poste Italiane určit poplatek může být kvalifikována jako „protiprávní státní podpora“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, jelikož podle koncesionáře v podstatě představuje dávku nebo povinný příspěvek uložený zákonem, a tedy podporu poskytnutou z veřejných prostředků, přičemž je třeba upřesnit, že toto opatření nebylo předmětem předchozího oznámení Evropské komisi ve smyslu čl. 108 odst. 3 SFEU.
- 22 Předkládající soud se zadruhé táže, zda by jednostranné stanovení poplatku dotčeného v původním řízení společností Poste Italiane nemohlo být kvalifikováno jako zneužívající, a tedy zakázáno na základě čl. 102 prvního pododstavce SFEU. Uvádí, že koncesionář se nemůže vyhnout platbě tohoto poplatku, neboť jinak by porušil povinnosti, které pro něj vyplývají z odlišného právního vztahu, který jej váže k místnímu daňovému orgánu a jehož předmětem je výběr ICI.

23 Za těchto podmínek se Corte suprema di Cassazione (Kasační soud, Itálie) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

- „1) Brání článek 14 SFEU ([...] článek 7D Smlouvy [o ES], následně článek 16 SEU) a čl. 106 odst. 2 SFEU ([...] článek 90 Smlouvy [o ES], následně čl. 86 odst. 2 ES) a rovněž zařazení do rámce služeb obecného hospodářského zájmu (SOHZ) takové právní úpravě, jako je čl. 10 odst. 3 legislativního nařízení č. 504/1992 ve spojení s čl. 2 odst. 18 až 20 zákona č. 662/1996, na základě kterých se zřizuje a zachovává – i po privatizaci služeb ‚bancoposta‘ (vykonávání bankových transakcí poštou) poskytovaných společnostmi Poste Italiane [...] – vyhrazení činnosti (režim zákonného monopolu) ve prospěch společnosti Poste Italiane [...], jejímž předmětem je správa služby související s běžným poštovním účtem určeným k výběru místních daní, tedy ICI, a to s přihlédnutím k vývoji vnitrostátních právních předpisů v oblasti výběru daní, které přinejmenším od roku 1997 umožňují poplatníkům a také místním daňovým úřadům využívat způsoby platby a výběr daní (včetně místních daní) prostřednictvím bankovního systému?
- 2) Pokud – v návaznosti na odpověď na první otázku – by založení zákonného monopolu bylo uznáno za splňující typické vlastnosti služby obecného hospodářského zájmu, brání články 106 odst. 2 SFEU ([...] článek 90 Smlouvy [o ES], poté čl. 86 odst. 2 Smlouvy o ES) a čl. 107 odst. 1 SFEU ([...] článek 92 Smlouvy [o ES], poté článek 87 Smlouvy o ES), vykládané v souladu s výkladem, který ve vztahu k těmto ustanovením poskytl Soudní dvůr s odkazem na požadavky určené k odlišení legitimního opatření – vyrovnaní za plnění povinností veřejné služby – od protiprávní státní podpory (rozsudek Soudního dvora ze dne 24. července 2003, C-280/00, Altmark Trans GmbH a Regierungspräsidium Magdeburg, EU:C:2003:415), takové právní úpravě, jako je úprava vyplývající z čl. 10 odst. 3 legislativního nařízení č. 504/1992 ve spojení s čl. 2 odst. 18 až 20 zákona č. 662/1996 a čl. 3 odst. 1 nařízení [prezidenta republiky] č. 144/2001, které uděluje společnosti Poste Italiane [...] pravomoc jednostranně stanovit výši „poplatku“, který má koncesionář (agent) vybírající daň ICI zaplatit a který se uplatní na každou transakci, uskutečněnou při správě na běžném poštovním účtu koncesionáře, a to s přihlédnutím k tomu, že společnost Poste Italiane [...] rozhodnutím své správní rady [o sazbách] č. 57/1996 stanovila za období od 1. dubna 1997 do 31. května 2001 tento poplatek ve výši 100 [ITL] a na následující období od 1. června 2001 ve výši 0,23 eura?
- 3) Brání čl. 102 odst. 1 SFEU ([...] článek 86 Smlouvy [o ES], následně čl. 82 odst. 1 ES), jak jej vykládá Soudní dvůr [...] (viz rozsudky Soudního dvora ze dne 13. prosince 1991, C-18/88, GB-Inno-BM, EU:C:1991:474; ze dne 25. června 1998, C-203/96, Dusseldorp a další, EU:C:1998:316 a ze dne 17. května 2001, C-340/99, TNT Traco a další, EU:C:2001:281), souboru právních předpisů, jaký tvoří čl. 2 odst. 18 až 20 zákona č. 662/1996, čl. 3 odst. 1 nařízení prezidenta republiky č. 144/2001 a čl. 10 odst. 3 legislativního nařízení č. 504/1992, který stanoví, že koncesionář (agent) se musí nutně podřídit platbě ‚poplatku‘ v takové výši, jakou jednostranně určí, nebo změny společnost Poste Italiane [...], přičemž odstoupení koncesionáře od smlouvy o běžném poštovním účtu automaticky vede k porušení povinnosti stanovené v čl. 10 odst. 3 legislativního nařízení č. 504/1992 a následnému nesplnění povinnosti vybírat ICI, kterou má vůči místním daňovým úřadům?“

Řízení před Soudním dvorem

- 24 Jednání k přednesu řečí, jehož konání bylo stanoveno na 22. dubna 2020, bylo z důvodu zdravotní krize a s ní spojené nejistoty ohledně data, k němuž Soudní dvůr může znovu zahájit svou soudní činnost za obvyklých podmínek, zrušeno a otázky, které byly položeny k ústnímu zodpovězení, byly přeměněny na otázky k písemnému zodpovězení. Poste Italiane, Agenzia pro výběr a Komise odpověděly na položené otázky ve lhůtě stanovené Soudním dvorem.

K předběžným otázkám

K první a druhé otázce

K přípustnosti první otázky

- 25 Poste Italiane tvrdí, že první otázka je nepřijatelná z důvodu, že je jednak nemožné ji pochopit v rozsahu, v němž se týká článku 14 SFEU, a jednak přísluší pouze vnitrostátním soudům, aby přímo uplatňovaly podmínky stanovené v čl. 106 odst. 2 SFEU.
- 26 Zaprvé je třeba připomenout, že v rámci spolupráce Soudního dvora a vnitrostátních soudů, zavedené článkem 267 SFEU, přísluší pouze vnitrostátnímu soudu, kterému byl spor předložen a jenž musí nést odpovědnost za soudní rozhodnutí, které bude vydáno, aby s ohledem na konkrétní okolnosti věci posoudil jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání svého rozsudku, tak i relevanci otázek, které klade Soudnímu dvoru. Jestliže se tedy položené otázky týkají výkladu unijního práva, je Soudní dvůr v zásadě povinen rozhodnout (rozsudek ze dne 19. prosince 2019, Darie, C-592/18, EU:C:2019:1140, bod 24 a citovaná judikatura).
- 27 Z toho vyplývá, že k otázkám týkajícím se unijního práva se váže domněnka relevance. Odmítnutí ze strany Soudního dvora rozhodnout o předběžné otázce položené vnitrostátním soudem je možné pouze tehdy, je-li zjevné, že žádaný výklad unijního práva nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém, nebo také jestliže Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny (rozsudek ze dne 8. října 2020, Union des industries de la protection des plantes, C-514/19, EU:C:2020:803, bod 29 a citovaná judikatura).
- 28 Zadruhé je třeba připomenout, že v rámci postupu spolupráce mezi vnitrostátními soudy a Soudním dvorem zavedeného článkem 267 SFEU Soudnímu dvoru přísluší poskytnout vnitrostátnímu soudu užitečnou odpověď, která mu umožní rozhodnout spor, který mu byl předložen. Z tohoto hlediska Soudnímu dvoru přísluší, aby otázky, které jsou mu položeny, případně přeformuloval (rozsudky ze dne 28. listopadu 2000, Roquette Frères, C-88/99, EU:C:2000:652, bod 18, a ze dne 19. prosince 2019, Nederlands Uitgeversverbond a Groep Algemene Uitgevers, C-263/18, EU:C:2019:1111, bod 31, jakož i citovaná judikatura).
- 29 Za tímto účelem může Soudní dvůr na základě všech poznatků předložených vnitrostátním soudem, zejména pak z odůvodnění předkládacího rozhodnutí, určit ty prvky unijního práva, které je s přihlédnutím k předmětu sporu v původním řízení třeba vyložit (rozsudek ze dne 19. prosince 2019, Nederlands Uitgeversverbond a Groep Algemene Uitgevers, C-263/18, EU:C:2019:1111, bod 32 a citovaná judikatura).
- 30 I když se v projednávaném případě první otázka zmiňuje o článku 14 SFEU, týká se rovněž článku 106 SFEU, a konkrétněji pojmu služby obecného hospodářského zájmu, na který se vztahují tyto dva články, a v podstatě se týká toho, zda taková činnost, jako je činnost vyhrazená společnosti Poste Italiane za účelem správy služby související s běžným poštovním účtem určeným k výběru ICI, odpovídá charakteristikám takové služby obecného hospodářského zájmu. Tato otázka se tak týká výkladu unijního práva a nejeví se ani jako hypotetická ani jako postrádající vztah ke sporu v původním řízení. Soudní dvůr má mimoto k dispozici informace nezbytné k tomu, aby na ni odpověděl.
- 31 První otázka je tudíž přípustná.

K věci samé

- 32 Podstatou první a druhé otázky předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně, je, zda čl. 106 odst. 2 a článek 107 SFEU musejí být vykládány v tom smyslu, že brání uplatňování vnitrostátních pravidel, která koncesionářům pověřeným výběrem ICI ukládají povinnost mít k dispozici běžný účet založený na jejich jméno u Poste Italiane za účelem umožnění zaplacení této daně daňovými poplatníky a zaplatit poplatek za vedení uvedeného běžného účtu, pokud tato pravidla nebyla oznámena Komisi na základě čl. 108 odst. 3 SFEU.
- 33 Úvodem je třeba připomenout, že ačkoli je Komise, jednající pod kontrolou unijních soudů, výlučně příslušná k posouzení slučitelnosti podpory s vnitřním trhem (v tomto smyslu viz zejména rozsudek ze dne 3. září 2020, Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland a další v. Komise, C-817/18 P, EU:C:2020:637, bod 99 a citovaná judikatura), taková okolnost nebrání tomu, aby se vnitrostátní soud v rámci řízení o předběžné otázce dotázal Soudního dvora na výklad pojmu „podpora“. Soudní dvůr tedy může předkládajícímu soudu poskytnout poznatky k výkladu unijního práva, které předkládajícímu soudu umožní určit, zda lze určité vnitrostátní opatření považovat za „státní podporu“ ve smyslu článku 107 SFEU (rozsudek ze dne 18. května 2017, Fondul Proprietatea, C-150/16, EU:C:2017:388, bod 12 a citovaná judikatura).
- 34 Kromě toho jsou vnitrostátní soudy za účelem zajištění užitečného účinku povinnosti oznamovat záměry poskytnout nebo upravit státní podpory, stanovené v čl. 108 odst. 3 SFEU, jakož i náležitého a úplného přezkumu státních podpor Komisí povinny vyvodit všechny důsledky z porušení této povinnosti a přijmout opatření k nápravě této povinnosti, i když příjemcem protiprávní podpory je podnik pověřený poskytováním služby obecného hospodářského zájmu ve smyslu čl. 106 odst. 2 SFEU (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 24. listopadu 2020, Viasat Broadcasting UK, C 445/19, EU:C:2020:952, bod 43).
- 35 Je třeba rovněž uvést, že přezkum otázky, zda dotčené opatření musí být kvalifikováno jako „státní podpora“ ve smyslu článku 107 SFEU, která může zahrnovat přezkum dodržení podmínek stanovených judikaturou vycházející z rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), se provádí před přezkumem opatření podpory podle čl. 106 odst. 2 SFEU. Tato otázka totiž předchází otázce spočívající v případném ověření, zda je podpora, jež je neslučitelná s vnitřním trhem, přesto ve smyslu čl. 106 odst. 2 SFEU nezbytná k plnění úkolů, které byly svěřeny příjemci dotčeného opatření (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 8. března 2017, Viasat Broadcasting UK v. Komise, C-660/15 P, EU:C:2017:178, bod 34, jakož i ze dne 15. května 2019, Achema a další, C-706/17, EU:C:2019:407, bod 102).
- 36 Za účelem odpovědi na první a druhou otázku je tedy třeba nejprve zkoumat, zda opatření dotčené v původním řízení musí být kvalifikováno jako „státní podpora“ ve smyslu článku 107 SFEU.
- 37 Kvalifikace jako „státní podpora“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU tak předpokládá splnění čtyř podmínek, a sice aby se jednalo o státní zásah nebo zásah za použití státních prostředků, tento zásah byl způsobilý ovlivnit obchod mezi členskými státy, přiznával selektivní zvýhodnění svému příjemci a narušoval nebo hrozil narušením hospodářské soutěže (rozsudek ze dne 15. května 2019, Achema a další, C-706/17, EU:C:2019:407, bod 46, jakož i citovaná judikatura).
- 38 Pokud jde zaprvé o podmínku týkající se zásahu státu nebo zásahu za použití státních prostředků, je třeba uvést, že rozlišení učiněné v čl. 107 odst. 1 SFEU mezi „podporami poskytovanými státy“ a podporami poskytovanými „ze státních prostředků“ neznamená, že podporami jsou všechna zvýhodnění poskytnutá státem, ať jsou, nebo nejsou financována ze státních prostředků, ale jeho účelem je pouze zahrnout do tohoto pojmu zvýhodnění, která jsou poskytnuta přímo státem, jakož i zvýhodnění, která jsou poskytnuta prostřednictvím veřejné nebo soukromé organizace, která byla určena nebo zřízena tímto státem (rozsudek ze dne 21. října 2020, Eco TLC, C-556/19, EU:C:2020:844, bod 26 a citovaná judikatura).

- 39 Z toho vyplývá, že k tomu, aby mohla být zvýhodnění kvalifikována jako „podpory“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, musí být jednak poskytnuta přímo nebo nepřímo ze státních prostředků, a jednak musí být přičitatelná státu (viz rozsudek ze dne 15. května 2019, Achema a další, C-706/17, EU:C:2019:407, bod 47 a citovaná judikatura).
- 40 Pokud jde zaprvé o podmínku týkající se přičitatelnosti opatření podpory státu, ta vyžaduje přezkoumat, zda se veřejné orgány podílely na přijetí tohoto opatření (rozsudek ze dne 21. října 2020, Eco TLC, C-556/19, EU:C:2020:844, bod 23).
- 41 V projednávané věci z předkládacích rozhodnutí vyplývá, že úprava dotčená v původním řízení byla zavedena právními a správními ustanoveními. Povinnost koncesionářů mít běžný účet u Poste Italiane pro výběr ICI byla totiž zavedena legislativním nařízením č. 504/1992, zatímco právo tohoto podniku vybírat poplatek za vedení tohoto účtu bylo stanoveno zákonem č. 662/1996. V tomto kontextu, jenž musí ověřit předkládající soud, může být úprava ukládající koncesionářům, aby měli k dispozici běžný účet vedený na jejich jméno u Poste Italiane za účelem umožnění platby ICI daňovými poplatníky a zaplatit poplatek za vedení uvedeného běžného účtu, považována za přičitatelnou státu.
- 42 Pokud jde zadruhé o podmínku spojenou s převodem státních prostředků, je důležité upřesnit, že pojem „státní prostředky“ zahrnuje veškeré finanční prostředky, které mohou veřejné orgány skutečně použít k podpoře podniků, přičemž je nerozhodné, zda jsou tyto prostředky trvale v majetku státu, či nikoli. I když částky odpovídající podpoře nejsou trvale ve vlastnictví státní pokladny, skutečnost, že zůstávají neustále pod veřejnou kontrolou, a tudíž jsou k dispozici příslušným vnitrostátním orgánům, stačí k tomu, aby byly kvalifikovány jako státní prostředky (rozsudky ze dne 21. října 2020, Eco TLC, C-556/19, EU:C:2020:844, bod 36 a citovaná judikatura, jakož i ze dne 10. prosince 2020, Comune di Milano v. Komise, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, bod 30 a citovaná judikatura).
- 43 S ohledem na informace poskytnuté předkládajícím soudem a na spis, který má Soudní dvůr k dispozici, je třeba v tomto ohledu upřesnit, že opatření, kterým jsou veřejné nebo soukromé podniky povinny nakupovat nebo pořizovat služby prostřednictvím vlastních finančních prostředků, nepředstavuje státní podporu. Tato povinnost totiž v zásadě neznamená zapojení státních prostředků ve smyslu článku 107 SFEU. Bylo by tomu však jinak, kdyby tyto společnosti měly být považovány za státem pověřené řízením státních prostředků, což by byl případ, kdyby existovalo ustanovení o úplném přenesení dodatečných nákladů vzniklých z této povinnosti nákupu nebo pořízení služeb na konečného uživatele, financování těchto dodatečných nákladů prostřednictvím povinného příspěvku uloženého členským státem nebo o mechanismu plného vyrovnání uvedených dodatečných nákladů (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 13. září 2017, ENEA, C-329/15, EU:C:2017:671, body 26 a 30, jakož i citovaná judikatura, a ze dne 15. května 2019, Achema a další, C-706/17, EU:C:2019:407, bod 68).
- 44 Zdroje veřejných podniků lze navíc považovat za státní prostředky, pokud stát může prostřednictvím svého dominantního vlivu na tyto podniky rozhodovat o použití jejich prostředků k případnému financování zvláštních výhod ve prospěch jiných podniků (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. září 2017, ENEA, C-329/15, EU:C:2017:671, bod 31 a citovaná judikatura).
- 45 V projednávaném případě z vnitrostátní právní úpravy, jak je uvedena v předkládacích rozhodnutích, vyplývá, že opatření dotčené v původním řízení může být považováno za opatření zahrnující povinnost pořízení služeb, jelikož podle čl. 10 odst. 3 legislativního nařízení č. 504/1992 mají koncesionáři povinnost mít běžný účet otevřený u Poste Italiane pro výběr ICI od daňových poplatníků a jelikož podle čl. 2 odst. 18 zákona č. 662/1996 Poste Italiane může od uvedených koncesionářů Poste Italiane vybírat poplatky za vedení tohoto účtu.
- 46 V tomto ohledu je třeba nejprve uvést, že pouhá skutečnost, že se koncesionáři v průběhu roku 2006 stali veřejnými podniky, neumožňuje dospět k závěru, že povinnost pořízení služeb, kterou mají tito koncesionáři, je financována ze státních prostředků.

- 47 Ze skutečností, které uvádí předkládající soud, totiž nevyplývá, že by opatření dotčené ve věci v původním řízení bylo výsledkem toho, že stát využil svého dominantního vlivu na tyto podniky s cílem směřovat využití jejich prostředků ve smyslu judikatury uvedené v bodě 44 tohoto rozsudku, jelikož povinnost mít k dispozici běžný účet otevřený u společnosti Poste Italiane za účelem výběru ICI od daňových poplatníků vyplývá z právních předpisů, a nikoli ze státního zásahu do obchodní politiky těchto koncesionářů, a jelikož byla podobným způsobem uplatňována na koncesionáře před a po roce 2006, během něhož přešly pod státní kontrolu.
- 48 V souladu s tím, co bylo uvedeno v bodě 43 tohoto rozsudku, je však třeba ověřit, zda koncesionáři pověřeni výběrem ICI představují podniky pověřené státem správou státních prostředků, což by byl zejména případ, kdyby existoval mechanismus plného vyrovnání dodatečných nákladů vyplývajících z této povinnosti.
- 49 Ze skutečností, které má Soudní dvůr k dispozici, s jistotou nevyplývá, že takový mechanismus existuje.
- 50 Je pravdou, že z předkládacích rozhodnutí vyplývá, že na základě čl. 10 odst. 3 legislativního nařízení č. 504/1992 mají obce ukládající daně povinnost platit poplatek koncesionářům za činnost výběru, kterou posledně uvedení zajišťují. Nicméně i když tyto částky mají jasně veřejný původ, nic nenasvědčuje tomu, že jsou určeny k vyrovnání dodatečných nákladů, které mohou vyplývat pro koncesionáře z jejich povinnosti mít běžný účet otevřený u společnosti Poste Italiane, a že stát tak zaručuje plné pokrytí těchto dodatečných nákladů. Je na předkládajícím soudu, aby ověřil, zda tomu tak je.
- 51 Kromě toho je třeba uvést, že ani z předkládacích rozhodnutí, ani ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, nevyplývá, že by případné dodatečné náklady způsobené povinností pořídit služby od Poste Italiane, o kterou se jedná ve věci v původním řízení, museli nést v plném rozsahu daňoví poplatníci nebo že by byly tyto náklady financovány jiným typem povinného příspěvku uloženého státem.
- 52 I když se však *prima facie* nejeví, že poplatky vyplácené koncesionáři společnosti Poste Italiane v souvislosti s otevřením a vedením účtů, které jsou povinni u ní mít, mohou být považovány za poskytnuté přímo nebo nepřímo ze státních prostředků, přísluší předkládajícímu soudu, aby to ověřil, jelikož Soudní dvůr nemůže provést přímý přezkum skutečností týkajících se věci v původním řízení.
- 53 Pokud jde zadruhé o podmínku, podle které musí být zásah považován za poskytnutí výhody příslušnému příjemci, je třeba připomenout, že za státní podpory jsou považovány zásahy, které mohou v jakékoli formě přímo nebo nepřímo zvýhodňovat podniky nebo které musí být považovány za hospodářské zvýhodnění, které by podnik-příjemce za obvyklých tržních podmínek nezískal (rozsudek ze dne 15. května 2019, Achema a další, C-706/17, EU:C:2019:407, bod 83 a citovaná judikatura).
- 54 V tomto ohledu možnost přiznaná vnitrostátní právní úpravou podniku vybírat poplatky za poskytování služby, na kterou má zákonný monopol, může být *a priori* považována za selektivní výhodu výlučně ve prospěch tohoto podniku.
- 55 Z předkládacích rozhodnutí, jakož i z jiných skutečností obsažených ve spise, který má Soudní dvůr k dispozici, přitom vyplývá, že povinnost koncesionářů otevřít u společnosti Poste Italiane běžný účet na své jméno za účelem přijímání plateb ICI od poplatníků byla stanovena legislativním nařízením č. 504/1992, které zavedlo ve prospěch tohoto podniku zákonný monopol. Až do nařízení s mocí zákona č. 70/2011 byla Poste Italiane jedinou společností, která měla prospěch z této výhody, která byla odůvodněna velkým územním rozložením poštovních úřadů, což umožnilo snadněji dosáhnout na daňového poplatníka.

- 56 Je však třeba uvést, že s ohledem na okolnosti věci v původním řízení se předkládající soud Soudního dvora táže konkrétně na kritéria uvedená v rozsudku ze dne 24. července 2003, *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415), která se týkají případů vyrovnání poskytnutého za převzetí závazků veřejné služby podnikem.
- 57 Soudní dvůr v tomto ohledu rozhodl, že jestliže má být státní zásah považován za kompenzaci představující protihodnotu za plnění uskutečněná podniky-příjemci za účelem plnění povinností veřejné služby, takže tyto podniky ve skutečnosti nejsou finančně zvýhodněny, a uvedený zásah tedy v důsledku toho neposkytuje těmto podnikům výhodnější soutěžní postavení oproti konkurenčním podnikům, nespadá takový zásah do působnosti čl. 107 odst. 1 SFEU (rozsudky ze dne 24. července 2003, *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*, C-280/00, EU:C:2003:415, bod 87, ze dne 8. března 2017, *Viasat Broadcasting UK v. Komise*, C-660/15 P, EU:C:2017:178, bod 25, jakož i ze dne 15. května 2019, *Achema a další*, C-706/17, EU:C:2019:407, bod 100).
- 58 V souladu s body 88 až 93 rozsudku ze dne 24. července 2003, *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415), musí být k tomu, aby takový zásah nebyl kvalifikován jako „státní podpora“, splněna řada podmínek. Zaprvé musí být podnik-příjemce skutečně pověřen plněním povinností veřejné služby a tyto povinnosti musejí být jasně definovány. Zadruhé musí být parametry pro výpočet kompenzace stanoveny předem objektivním a transparentním způsobem. Zatřetí kompenzace nesmí přesáhnout to, co je nezbytné k pokrytí všech nákladů nebo části nákladů vzniklých při plnění závazků veřejné služby. Začtvrté, není-li výběr podniku, který má být pověřen plněním povinností veřejné služby, v konkrétním případě učiněn v rámci řízení o zadání veřejné zakázky umožňujícího vybrat zájemce schopného poskytovat tyto služby za nejmenších nákladů pro územně správní celek, musí být úroveň nutného vyrovnání určena na základě analýzy nákladů, které by průměrný podnik, správně řízený a přiměřeně vybavený k tomu, aby mohl uspokojit požadavky veřejné služby, vynaložil při plnění těchto povinností.
- 59 Pokud jde o první podmínku uvedenou v rozsudku ze dne 24. července 2003, *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415), měl Soudní dvůr za to, že sleduje cíl transparentnosti a právní jistoty, který vyžaduje, aby byla splněna minimální kritéria týkající se existence jednoho nebo více aktů veřejné moci definujících s dostatečnou přesností přinejmenším povahu, dobu trvání a rozsah povinností veřejné služby příslušejících podnikům pověřeným plněním těchto povinností. Při neexistenci jasné definice těchto objektivních kritérií by totiž nebylo možné kontrolovat, zda konkrétní činnost může spadat pod pojem služby obecného hospodářského zájmu (rozsudek ze dne 20. září 2018, *Španělsko v. Komise*, C-114/17 P, EU:C:2018:753, bod 86 a citovaná judikatura).
- 60 V projednávaném případě je třeba zdůraznit, že věci v původním řízení se netýkají poštovních služeb nabízených společností Poste Italiane, a že pokud jde o výběr ICI, předkládající soud rozlišuje na jedné straně vztah, který prostřednictvím správní koncese, s využitím zadávacího řízení, spojuje obec, místní daňový orgán, a koncesionáře pověřeného tímto výběrem, a na druhé straně vztah soukromé povahy, který spojuje tohoto koncesionáře a společnost Poste Italiane na základě povinnosti mít běžný poštovní účet a platit poplatek za vedení tohoto účtu. Věci v původních řízeních se týkají pouze druhého z těchto dvou vztahů.
- 61 Jak uvedl generální advokát v bodě 45 svého stanoviska, nic neprokazuje, že Poste Italiane je ve svém vztahu s těmito koncesionáři formálně povinna poskytovat určitá plnění z titulu závazků veřejné služby za podmínek, které jejich povahu a dosah dostatečně přesně definují.
- 62 Naopak, i když otevření a vedení běžných poštovních účtů na jméno koncesionářů patří mezi činnosti zavádění pravidel organizace a výkonu veřejné služby výběru ICI svěřené koncesionáři, z předkládacích rozhodnutí, jakož i z jiných informací obsažených ve spise, který má Soudní dvůr k dispozici, vyplývá, že kromě povinnosti uzavřít smlouvu se všemi koncesionáři nepodléhá Poste Italiane více povinnostem než těm, které se vztahují na odvětví bankovních služeb.

- 63 Konkrétně Poste Italiane má volnost stanovit své tarify a kromě uvedené povinnosti uzavřít smlouvu s koncesionáři neodlišuje žádný specifický prvek její vztah k nim od vztahu, který udržuje se svými ostatními zákazníky, kteří jsou majiteli běžných poštovních účtů. Poste Italiane uvedla, že se ve vztahu ke koncesionářům nachází ve vztahu obvyklého běžného účtu a vždy poskytovala a poskytuje jediný běžný poštovní účet, jehož základní nabídka je pro všechny její zákazníky stejná. Agentura pro výběr rovněž potvrdila, že Poste Italiane uplatňuje na běžné účty koncesionářů stejné hospodářské podmínky jako na všechny ostatní právnické osoby obecně.
- 64 Za těchto okolností není první podmínka stanovená v rozsudku ze dne 24. července 2003, *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415), v projednávaném případě splněna a není třeba zkoumat ostatní podmínky stanovené v tomto rozsudku, jelikož jsou kumulativní.
- 65 Z toho vyplývá, že právo, přiznané relevantní vnitrostátní právní úpravou společnosti Poste Italiane, vybírat poplatky za vedení běžných poštovních účtů, které koncesionáři byli ze zákona povinni otevřít na své jméno za účelem obdržení platby ICI daňovými poplatníky, může být považováno za selektivní výhodu, což však přísluší ověřit předkládajícímu soudu.
- 66 Pokud jde zatím o podmínky, podle nichž musí být zásah způsobilý ovlivnit obchod mezi členskými státy a musí narušovat nebo hrozit narušením hospodářské soutěže, i když předkládací rozhodnutí neobsahuje v tomto ohledu informace, lze mít za to, že jsou v projednávaném případě splněny, s výhradou ověření předkládajícím soudem.
- 67 V tomto ohledu je zaprvé užitečné připomenout, že za účelem kvalifikace vnitrostátního opatření jako „státní podpory“ není třeba prokazovat skutečný vliv dotčené podpory na obchod mezi členskými státy a skutečné narušení hospodářské soutěže, ale pouze zkoumat, zda tato podpora může tento obchod ovlivnit a narušit hospodářskou soutěž (rozsudek ze dne 29. července 2019, *Azienda Napoletana Mobilità*, C-659/17, EU:C:2019:633, bod 29 a citovaná judikatura).
- 68 Kromě toho, pokud podpora poskytnutá členským státem posílí postavení určitých podniků oproti jiným konkurenčním podnikům v rámci obchodu mezi členskými státy, je třeba mít za to, že tento obchod je podporou ovlivněn. V tomto ohledu není nezbytné, aby se oprávněné podniky samy o sobě podílely na obchodu mezi členskými státy. Pokud totiž členský stát podnikům poskytne podporu, může zůstat vnitrostátní činnost zachována nebo může vzrůst s tím důsledkem, že se sníží vyhlídky podniků usazených v jiných členských státech na proniknutí na trh tohoto členského státu (viz rozsudek ze dne 29. července 2019, *Azienda Napoletana Mobilità*, C-659/17, EU:C:2019:633, bod 30 a citovaná judikatura).
- 69 V projednávaném případě přitom nelze vyloučit, že italská právní úprava dotčená v původním řízení tím, že koncesionářům ukládá povinnost mít k dispozici běžný poštovní účet pro výběr ICI od daňových poplatníků a zaplatit poplatek za vedení těchto účtů u společnosti Poste Italiane, může posílit postavení tohoto veřejnoprávního podniku ve vztahu k ostatním konkurenčním podnikům v odvětví bankovních a finančních služeb a že může rovněž ovlivnit obchod mezi členskými státy.
- 70 Je však na předkládajícím soudu, aby posoudil dopad opatření dotčeného v původním řízení na činnost společnosti Poste Italiane a ostatních bankovních institucí, které přinejmenším do nařízení s mocí zákona č. 70/2011 vyhrazovalo společnosti Poste Italiane výhodu vyplývající z povinnosti koncesionářů disponovat běžným účtem otevřeným na jejich jméno u tohoto podniku za účelem obdržet od daňových poplatníků platbu ICI, přičemž daňoví poplatníci měli také možnost platit ICI přímo koncesionářům.
- 71 Začtvrté je třeba uvést, že z předkládacích rozhodnutí vyplývá, že opatření zavedené legislativním nařízením č. 504/1992, jehož cílem bylo svěřit společnosti Poste Italiane monopol na správu běžných účtů otevřených na jméno koncesionářů pověřených výběrem ICI, nebylo oznámeno Komisi na základě článku 108 SFEU.

- 72 Z toho vyplývá, že pokud by předkládající soud dospěl ve světle údajů uvedených v bodech 37 až 70 tohoto rozsudku k závěru, že opatření dotčené v původním řízení představuje státní podporu, bylo by na tomto soudu, aby v souladu s judikaturou citovanou v bodě 34 tohoto rozsudku vyvodil veškeré důsledky z porušení čl. 108 odst. 3 SFEU v projednávané věci.
- 73 Ve zbývajících částech je třeba uvést, že vzhledem k tomu, že první podmínka stanovená judikaturou vycházející z rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), podle níž podnik, který je příjemcem podpory, musí být pověřen plněním povinností veřejné služby, které musí být jasně definovány, se použije rovněž v případě, kdy byla uplatněna výjimka stanovená v čl. 106 odst. 2 SFEU (rozsudek ze dne 20. prosince 2017, Comunidad Autónoma del País Vasco a další v. Komise, C-66/16 P až C-69/16 P, EU:C:2017:999, bod 56, jakož i citovaná judikatura), nelze čl. 106 odst. 2 SFEU v původním řízení použít, protože v bodě 64 tohoto rozsudku bylo konstatováno, že tato podmínka není v projednávané věci splněna. Každopádně vzhledem k tomu, že, jak vyplývá z judikatury připomenuté v bodě 33 tohoto rozsudku, má Komise výlučnou pravomoc posuzovat slučitelnost podpory s vnitřním trhem, předkládající soud nemá pravomoc zkoumat, zda jsou splněny podmínky pro použití čl. 106 odst. 2 SFEU.
- 74 S ohledem na výše uvedené úvahy je třeba na první a druhou otázku odpovědět tak, že článek 107 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že vnitrostátní opatření, kterým jsou koncesionáři pověřeni výběrem ICI povinni disponovat běžným účtem založeným na jejich jméno u společnosti Poste Italiane, aby umožnili zaplacení této daně daňovými poplatníky, a zaplatit poplatek za vedení tohoto běžného účtu, představuje „státní podporu“ ve smyslu tohoto ustanovení, pokud je toto opatření přičitatelné státu, poskytuje společnosti Poste Italiane selektivní výhodu prostřednictvím státních prostředků a může narušit hospodářskou soutěž a obchod mezi členskými státy, což musí ověřit předkládající soud.

K třetí otázce

- 75 Svou třetí otázkou se předkládající soud táže, zda článek 102 SFEU brání vnitrostátní právní úpravě, která koncesionářům pověřeným výběrem ICI ukládá platit poplatek stanovený jednostranně společností Poste Italiane za vedení běžného poštovního účtu, který jsou povinni otevřít u této společnosti.
- 76 Poste Italiane tvrdí, že tato otázka je nepřijatelná, jelikož předkládající soud nepředložil žádnou analýzu nebo objasnění ohledně důvodů, ze kterých vnitrostátní právní úprava dotčená ve věci v původním řízení není v souladu s článkem 102 SFEU. Za předpokladu, že by se položená otázka týkala výkladu čl. 106 odst. 1 SFEU ve spojení s článkem 102 SFEU, je tato otázka rovněž nepřijatelná. Předkládající soud neuvedl jasné údaje o trhu dotčených služeb, relevantním zeměpisném rozsahu, počtu subjektů poskytujících dotčené služby, jakož i o jejich příslušných podílech na trhu.
- 77 V tomto ohledu je nutné připomenout, že nutnost dospět k takovému výkladu unijního práva, jaký bude vnitrostátnímu soudu užitečný, vyžaduje, aby uvedený soud vymezil skutkový a právní rámec otázek, které pokládá, nebo alespoň vysvětlil skutkové hypotézy, na nichž jsou uvedené otázky založeny. Tyto požadavky platí především v oblasti hospodářské soutěže, jež se vyznačuje komplexními skutkovými a právními situacemi (rozsudky ze dne 12. prosince 2013, Ragn-Sells, C-292/12, EU:C:2013:820, bod 39, a ze dne 5. března 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, bod 49 a citovaná judikatura).
- 78 Ve věcech v původním řízení se třetí otázka v podstatě týká nejen toho, zda účinkem vnitrostátní právní úpravy dotčené v původním řízení bylo přiznat Poste Italiane zvláštní nebo výlučná práva ve smyslu čl. 106 odst. 1 SFEU, ale rovněž toho, zda taková právní úprava mohla vést ke zneužití dominantního postavení.

- 79 Jak přitom uvedl generální advokát v bodě 92 svého stanoviska, předkládající soud měl poskytnout přesné informace o vlastnostech relevantního trhu, jeho zeměpisném rozsahu nebo případné existenci rovnocenných služeb.
- 80 Předkládací usnesení zejména neobsahuje údaje umožňující určit skutečnosti naplňující znaky dominantního postavení ve smyslu článku 102 SFEU v kontextu věci v původním řízení. V tomto ohledu je třeba uvést, že navzdory informacím poskytnutým účastníky řízení před Soudním dvorem v odpověď na otázky položené Soudním dvorem, není možné s dostatečnou přesností vymezit relevantní trh z hlediska služeb dotčených v původním řízení a jeho zeměpisného rozsahu, jakož i podíly na trhu držené jednotlivými podniky působícími na uvedeném trhu ani mít s jistotou za to, že povinnost koncesionářů mít k dispozici běžný účet pro účely výběru ICI, otevřený u Poste Italiane by tomuto podniku poskytla dominantní postavení na podstatné části vnitřního trhu.
- 81 Předkládací rozhodnutí rovněž nevysvětluje důvody, ze kterých by italská právní úprava dotčená v původním řízení mohla vést společnost Poste Italiane ke zneužití jejího postavení.
- 82 Vzhledem k tomu, že Soudní dvůr nedisponuje poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď, je nutno konstatovat, že třetí otázka je nepřipustná.

K nákladům řízení

- 83 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (pátý senát) rozhodl takto:

Článek 107 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že vnitrostátní opatření, kterým jsou koncesionáři pověřeni výběrem imposta comunale sugli immobili (místní daň z nemovitostí) povinni disponovat běžným účtem založeným na jejich jméno u společnosti Poste Italiane SpA, aby umožnili zaplacení této daně daňovými poplatníky, a zaplatit poplatek za vedení tohoto běžného účtu, představuje „státní podporu“ ve smyslu tohoto ustanovení, pokud je toto opatření přičitatelné státu, poskytuje společnosti Poste Italiane selektivní výhodu prostřednictvím státních prostředků a může narušit hospodářskou soutěž a obchod mezi členskými státy, což musí ověřit předkládající soud.

Podpisy.